

Nhân tài đt Vi t kt ầu ?

Tác Giả: Phm Huy Thông

Thứ Năm, 06 Tháng 10 Năm 2011 20:01

GS Nguyễn Lân Dũng nêu trn tr , vi c ch giao cho đng viên nm gi các trng trách trong b máy công quy n là lãng phí ch t xám r t l n c a nhân dân vì đng viên ch có 3 tri u trong khi đó có t i 87 tri u ng i ngoài đng.

L trao b ng Th c Sĩ t i ĐHQG Hà N i

Nhân thì có mà Tài thì ít

N c ta tuy nh , ng i không đông nh ng nh Nguyễn Trãi vi t “hào ki t không lúc nào thi u”. Ngay t năm 1484, Ti n sĩ Thân Nhân Trung đã kh c trên văn bia Qu c T Giám, Hà N i r ng: “ Hi n tài là nguyên khí qu c gia, nguyên khí th nh thì th n c m nh r i lên cao, nguyên khí suy thì th n c y u r i xu ng th p. B i v y các b c vua tài gi i đ i x a, ch ng có đ i nào l i không chăm lo, nuôi d ng và đào t o nhân tài, b i đ p nguyên khí”. Đ i u y ch ng t cha ông ta r t coi trng vi c phát hi n, s đng hi n tài đ xây đng và b o v đ t n c. M c dù cũng có lúc “ nhân tài nh lá mùa thu, tu n ki t nh sao bu i sáng” nh ng đ t n c th i nào cũng sinh ra nh ng hào ki t đ gánh vác trng trách c a l ch s . Song hình nh hi n nay hi n tài đ t Vi t đang có nhi u v n đ b c xúc nh hi n t ng ch y máu ch t xám, nhân tài không thi u nh ng ph i đ t đ u c ki m tìm và nhân tài đ t Vi t đang b ngh n kt ầu đó... Nh m tìm ki m nh ng câu tr l i, ngày 27-9-2011, H i khoa h c phát tri n ngu n nhân l c- nhân tài Vi t Nam đã t ch c cu c h i th o khoa h c ‘Nhân tài v i th nh suy đ t n c’ t i Trung tâm H i ngh qu c t Hà N i. Tham d h i th o có nhi u chuyên gia khoa h c, quan ch c trung cao c p. G n 50 báo cáo tham lu n và ý ki n đã đ c trình bày.

Nhân tài đất Việt kìa đâu ?

Tác Giả: Ph&#m Huy Thông

Thứ Năm, 06 Tháng 10 Năm 2011 20:01

Có khá nhi&#u ý ki&#n phát bi&#u th&#ng th&#n, không né tránh s&# th&#t. Ông Nguy&#n Trung- nguyên đ&#i s&# Vi&#t Nam đã nêu tr&#c đi&#n câu h&#i trong bài tham lu&#n dài t&#i 34 trang A4: “ Hi&#n tài là nguyên khí qu&#c gia, vì sao ch&# đ&# chính tr&# n&#c ta hi&#n nay không s&# đ&#ng đ&#c ng&#i tài?”. Tác gi&# cho r&#ng: “ v&#n đ&# m&#u ch&#t cho m&#i qu&#c gia đ&# phát huy đ&#c và s&# đ&#ng đ&#c hi&#n tài là th&#c hi&#n dân ch&# ” (1). Th&# nh&#ng hi&#n tr&#ng c&#a đ&#t n&#c có nhi&#u v&#n đ&# đáng suy nghĩ: “ So v&#i thiên h&# n&#c ta v&#n thua em kém ch&# nhi&#u m&#t, khi&#n cho n&#c ta đ&#n nay v&#n ch&#a có đ&#c ch&# đ&#ng x&#ng đáng trong c&#ng đ&#ng qu&#c t&#. Nhìn v&# th&#i c&# và thách th&#c đang đ&#t ra cho đ&#t n&#c thì còn đau đ&#u h&#n n&#a. Trong nh&#ng cái đ&#t đ&#c có không ít cái gi&# đ&#i, cái ph&#o di&#n, cái hình th&#c ch&#ng nh&#ng gây t&#n kém mà còn m&#m m&#ng cho nh&#ng khó khăn m&#i ”. R&#i : “ tham nh&#ng là k&# bóc l&#t ghê t&#m nh&#t trong ch&# đ&# ta, bằng ho&#i m&#i giá tr&# đ&#o đ&#c xã h&#i, làm nh&#t nhu&# khí c&#a nhân dân... Có th&# nói, ngày nay tham nh&#ng làm cho đ&#t n&#c nghèo đi và y&#u hèn, đ&#i kháng quy&#t li&#t đ&#i v&#i m&#i n&# l&#c vì dân ch&# và ti&#n b&# xã h&#i ”. Ông c&#nh báo: “ tình hình r&#t nguy hi&#m, Trung Qu&#c đã đi đ&#c nh&#ng b&#c quan tr&#ng trên con đ&#ng theo đ&#i ý đ&# chi&#n l&#c là t&#o ra m&#t Vi&#t Nam l&# thu&#c, èo u&#t và d&# b&# khu&#t ph&#c ”. Ông cũng lo l&#ng v&# hi&#n t&#ng mà ông gọi là “đ&#ng hoá’ h&# th&#ng chính tr&#, xã h&#i: “ Tình tr&#ng m&#t dân ch&# trong Đ&#ng càng gia tăng thì cái c&#t lỗi, cái linh h&#n cũ th&#i cách m&#ng vinh quang đáng t&# hào x&#a bây gi&# càng bi&#n t&#ng, càng tha hoá trong th&#i bình. Hôm nay cái tha hoá này nh&#y lên th&#ng soái ngay trong đ&#ng, đ&#ng th&#i nó th&#ng soái m&#i m&#t phát tri&#n và v&#n m&#nh đ&#t n&#c”. Ông đ&#ng ph&#i duy tân, duy tân tri&#t đ&# : “ M&#t n&#n dân ch&# đích th&#c cho đ&#t n&#c, m&#t n&#n giáo d&#c tiên ti&#n, sàng l&#c và rèn luy&#n đ&# t&#o l&#p nên m&#t t&#ng l&#p tinh hoa l&#o l&#i con thuy&#n qu&#c gia trong đ&#i đ&#ng th&# gi&#i hôm nay”.

GS Nguy&#n Lân Dũng nêu tr&#n tr&#, vi&#c ch&# giao cho đ&#ng viên n&#m gi&# các tr&#ng trách trong b&# máy công quy&#n là lãng phí ch&#t xám r&#t l&#n c&#a nhân dân vì đ&#ng viên ch&# có 3 tri&#u trong khi đó có t&#i 87 tri&#u ng&#i ngoài đ&#ng.

Ông Nguy&#n Vi Kh&#i- nguyên Vi&#n tr&#ng vi&#n CNXH&#H H&#c vi&#n Chính tr&# HCM thì đ&#a ra nhi&#u tình hu&#ng có v&#n đ&# trong đó có s&# b&#t c&#p c&#a hành lang pháp lý. Lu&#t v&# H&#i ch&#a đ&#c thông qua ,lu&#t v&# quy&#n ti&#p c&#n thông tin, tr&#ng c&#u dân ý, quy ch&# giám sát ph&#n bi&#n ...ch&#a đ&#c ban hành. Có v&#n b&#n gây ra b&#n khoản nh&# Quy&#t đ&#nh 97/QĐ-Ttg ngày 19-9-2009 khi&#n cho Vi&#n IDS - m&#t think tank c&#a TS Nguy&#n Quang A ph&#i tuyên b&# gi&#i th&#.

GS.TS D&#ng Phú Hi&#p đ&#a ra con s&# c&# n&#c có trên 36.000 cán b&# có trình đ&# trên đ&#i h&#c trong đó có 14.000 TS, 1.131 GS, 5.253 PGS nh&#ng “ nhân thì có còn tài thì r&#t ít” b&#ng ch&#ng là Vi&#t Nam thua xa các n&#c trong khu v&#c v&# b&#ng sáng ch&# phát minh, v&# các công trình khoa h&#c trên t&#p chí qu&#c t&#. Có nhi&#u nguyên nhân t&# quan ni&#m đ&#n chính sách s&# đ&#ng, đ&#ng ng&#ng&#i tài ch&#a thuy&#t ph&#c nên có tình tr&#ng cán b&# gi&#i xin ch&#y kh&#i c&# quan Nhà n&#c, 80% th&# khoa đ&#c tuyên đ&#ng Văn Mi&#u đi tìm vi&#c khác ch&# không vào c&# quan Nhà n&#c m&#c dù đ&#c m&#i chào.

Trong bài tham luận: “Đào tạo, tuyển chọn- sắp xếp nhân tài”. GS.TS Chu H&#o cho rằng: “Không mất nên KH-CN nào, không mất nên VH-NT nào có thể phát triển trên cơ sở mất nên giáo d&#c qu&#c dân bản chất p&#nh&# của chúng ta hiện nay. Cũng không thể có hàng ngũ lãnh đạo các cấp xuất sắc và từng lớp doanh nhân giỏi giang với mất nên giáo d&#c xuất sắc p&#p&#t&#m&#y ch&#c năm qua. Sẽ không trung thực ở đâu cũng là tai họa nhưng ngành giáo d&#c là tai họa khôn lường. Nên giáo d&#c này đã đẩy trẻ con và bước phá huynh ph&#i ch&#p nên nên sắp xếp trả ngay từ khi lên đời cấp sách vở ở trường. Không thể mãi tình trạng thi cử nặng nề và b&#ng cấp r&#m”. GS H&#o nói thêm : “Quy trình tuyển chọn công chức, viên chức của nước ta hiện nay có nhiều bất cập để cải thiện là việc tuyển chọn người vào biên chế của các cơ quan quản lý khoa học mà bản thân tôi thấy cải thiện rất rõ. Với quy trình như hiện nay, thay vì phải chọn những người có năng lực chuyên môn, nghiệp vụ giỏi, chúng ta bước phải chọn những người có khiêu h&#c thu&#c lòng nên dùng các tài liệu phỏng vấn khi tuyển”.

GS.TS H&# Sĩ Quý- Viện trưởng Viện Thông tin KHXH nhận xét rằng : nhân tài ch&# ra đời trong những môi trường như thế này: “ Không thể mà đến sự xuất hiện tài năng ở những nơi mà đi vào kinh không cho phép tài năng xuất hiện. Đó là học để cấp qu&#c&#t&# không thể xuất hiện ở những nơi mua bán, bán đi&#m. Nhà nghiên cứu t&#m&#c&# không xuất hiện ở những người làm khoa học những quay lưng lại với thành tựu bên ngoài. Tác phẩm có giá trị không ra đời ở môi trường vì phẩm trạng trên tác phẩm. Nhà quản lý tài ba không thể tay trong thi&#t ch&#g&#m toàn những người chú tâm đến lợi ích nhóm”. Ông cho rằng môi trường ở Việt Nam còn nhiều khiếm khuyết tình trạng xin- cho, tham nhũng, ch&#ch&#ban&#n- hàm&#n, c&#nh tranh thi&#u lành mạnh, giáo d&#c xuất sắc p&#, giá trị đạo đức xã hội ở học sinh học sinh thiên về “ làm quan” chứ không phải để phục vụ công đồng...Ông viết tiếp: “Đi&#u đó có nghĩa rằng, nếu muốn đi&#cao, tôn vinh hay phát huy tính tích cực xã hội của nhân tài thì cần phải có nền tảng b&#ng hay đãi ngộ mà cần để nhân tài vào đúng chỗ của họ , tạo mọi điều kiện để họ được thể do thi&#t lớp những liên kết tốt nhiên của họ với môi trường, để kh&#c tài năng của họ sẽ được nhân lên”.

TS H&# Bá Thâm cũng không đồng tình với cách tuyển chọn cán bộ hiện nay. Ông viết: “Nhìn chung cơ chế trong hệ thống chính trị, là cần cán bộ của nhà nước còn mang tính n&#i b&# khép kín, kém năng động, bao cấp, quan liêu, ít có thể thách, xuôi chiều, trạng tình, h&#n ch&# tài năng, bỏ sót tài năng, không ít khi cho kẻ bất tài, c&#h&#i, vô luân, th&# đo&#n, khéo lu&#n lách, nên h&#t&#n lên quy&#n cao ch&#c&#tr&#ng”.

Ông Vũ khoan- nguyên Phó Thủ tướng cũng băn khoăn với việc tuyển chọn cán bộ quá chú trọng vào lý lịch nên bỏ sót nhiều người tài trong khi những năm đầu chinh phục Việt Nam dân chủ công hòa đã có nhiều nhân sĩ, trí thức, đi&#di&#n các tôn giáo. H&#n n&#a: “ Không thể phát hiện, đào tạo, sắp xếp nhân tài nếu không kiên quyết đẩy lùi những biểu hiện tiêu cực trong công tác cán bộ , tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức lối sống, b&#nh c&#h&#i, ch&#

Nhân tài đất Việt kìa đâu ?

Tác Giả: Phạm Huy Thông

Thứ Năm, 06 Tháng 10 Năm 2011 20:01

---

nghĩa cá nhân, thực dụng, thoái hoá biến chất, quan liêu, tham nhũng...tình trạng chây chểnh, chây quyện, chây tui, chây bưng cốp không gì m...”

Ban tôi chắc hẳn ít thôi đã có ra một tờ để tập hợp các kiến nghị báo cáo với lãnh đạo Trung ương. Nhờ vậy các thầy thuốc đã tìm ra bệnh và kê đơn cho căn bệnh : Nhân tài đất Việt đang biến mất đâu? Vấn đề là ngay cả ta có đúng cảm điếu trớ cho đất bệnh không mà thôi.

(1) – Các trích dẫn trong bài theo K&#y&#u&#c&#a H&#i th&#o ngày 27-9-2011 “ Nhân tài với th&#nh suy đất nước”- Tài liệu tham khảo, Hà Nội tháng 9-2009.

Việt Nam có tài hơn 36000 người có trình độ sau đại học nhưng “ nhân thì có mà tài thì ít”.